

ผลการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหาร ของเด็กปฐมวัย

THE EFFECTS OF USING A PARENT PARTICIPATION PROGRAM FOR ENHANCING EXECUTIVE FUNCTION SKILLS OF YOUNG CHILDREN

ดุสิตา จันทรรสน¹ ชลาธิป สมาหิโต² และปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลธร³
Dusita Chantarason¹ Chalatip Samahito² and Piyanan Hirunchalothorn³

^{1,2,3} สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
^{1,2,3} Early Childhood Education, Faculty of Education, Kasetsart University
E-mail: Dusita.cha@ku.th

Received:	September 10, 2024
Revised:	December 9, 2024
Accepted:	December 24, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัย กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย 1) เด็กที่มีอายุ 3 - 5 ปี ที่ลงทะเบียนเรียนอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กพัฒนาเอสเซอร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 คน 2) พ่อ หรือ แม่ หรือ ผู้ปกครองของเด็กกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารให้ลูก และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีพื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร (Line OA) จำนวน 10 คน โดยใน 1 ครอบครัว จะมีสมาชิกในครอบครัว 1 คนที่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับเด็กเป็นผู้ตอบแบบประเมิน ผ่าน Line OA ที่ได้ลงทะเบียนไว้เท่านั้น เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัย แบบประเมินพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย 12 ข้อ และ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ใช้โปรแกรมฯ มีคะแนนเฉลี่ยทักษะการคิดเชิงบริหารโดยรวมหลังใช้โปรแกรมฯ (34.10) สูงกว่าก่อนใช้โปรแกรมฯ (30.20) โดยมีการจำเพื่อใช้งาน การยับยั้งชั่งใจ และความยืดหยุ่นทางความคิด เด็กสามารถจดจำรูปแบบการทำกิจกรรมในแต่ละชุดกิจกรรม และนำมาปฏิบัติในครั้งถัดไปได้ถูกต้อง ทำกิจกรรมจนสำเร็จ สามารถยับยั้งตนเองไม่ให้ทำอย่างอื่นได้ดีมากขึ้น ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ

การคิดเชิงบริหาร ผู้ปกครอง เด็กปฐมวัย

ABSTRACT

This research aimed to study the effects of implementing a parent participation program to enhance Executive Function skills (EF) in early childhood. The target group consisted of 1) children aged 3–5 years enrolled in Pattana Nursery daycare during the second semester of the 2023 academic year, totaling 10 children, and 2) parents or guardians who wished to promote EF for their children aged 3–5 years and had basic technological skills for communication (via Line OA), with 10 participants. In each family, one parent participated in activities with the child and completed the assessments exclusively through the registered Line OA platform. 2) children aged 3–5 years enrolled in a daycare development nursery during the 2nd of the 2023 academic year, with 10 participants. The research instruments consisted of a parent participation program that promoted executive function skills in young children, a 12-item assessment form for executive thinking skills development in young children, and a parental satisfaction assessment form regarding the parent participation program for promoting executive thinking skills in young children. The data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that the average EF score of young children significantly improved after using the program, with a post-program average score of 34.10 compared to a pre-program score of 30.20. The improvements were observed in: working memory, where children could recall and accurately follow activity sequences in subsequent session, increased ability to focus and refrain from distractions, and successfully complete activities. Parents had satisfaction with the program at the highest level overall.

Keywords

Executive Function, Parent, Early Childhood

ความสำคัญของปัญหา

โลกแห่งศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ทำให้บุคคลทุกคนต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัว และปรับการดำเนินชีวิตเพื่อให้อยู่รอดและมีความสุข เด็กปฐมวัยก็ควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้พัฒนาทุกด้านเป็นองค์รวม แต่มีการศึกษาพบว่าในปัจจุบันสังคมไทย พ่อแม่ผู้ปกครองมีการเลี้ยงลูกหรือดูแลบุตรหลานที่เน้นให้ความสำคัญให้เด็กได้พัฒนาความสามารถทางสติปัญญา เก่ง อ่านออก เขียนได้ แต่ขาดทักษะทางด้านสังคม และอารมณ์ บกพร่องในด้านการพัฒนาทักษะทางสมองถึงร้อยละ 30 (Chutabhakdikul, 2017) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ Srichan & Tilkarayasurp (2021) พบว่า ปัจจุบันพ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในช่วงปฐมวัยใช้สมาร์ทโฟนเป็นของเล่นเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจของเด็กไม่ให้มารบกวน จึงทำให้เด็กเล็กขาดการเรียนรู้และการ

พัฒนาในช่วงวัยของเด็ก มีความเสี่ยงต่อการมีระดับสติปัญญาต่ำกว่าปกติ ไม่สามารถควบคุมสมาธิของตนเอง ทำให้ทักษะภาษาและกล้ามเนื้อมัดเล็กมีประสิทธิภาพลดลง อาจทำให้มีภาวะสมาธิสั้นหรือความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีปัญหาทางด้านจิตใจและอารมณ์ หุนหันพลันแล่น ขาดความอดทนไม่สามารถรอคอยอะไรได้นาน ๆ และไม่สนใจสิ่งรอบตัว

การคิดเชิงบริหาร (Executive Function หรือ EF) เป็นการทำงานของสมองในหลายส่วนเป็นพื้นฐานเพื่อบริหารจัดการชีวิต องค์ความรู้สมัยใหม่ และทักษะสำคัญที่จะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ประกอบด้วย ได้แก่ 1) ความจำเพื่อใช้งาน 2) ยั้งคิดไตร่ตรอง 3) ยืดหยุ่นความคิด (Diamonds, 2013) การคิดเชิงบริหารนั้นเกิดขึ้นได้ตั้งแต่เกิด และคงอยู่ตลอดช่วงชีวิต เป็นการจัดระบบของพฤติกรรมในการทำงานที่มีเป้าหมายในระยะยาว เด็กปฐมวัยควรได้รับการเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงบริหาร (Seamkhumhom, Nookong, Rungamornrat & Chutabhakdikul, 2019) เพื่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยอย่างเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะทักษะการคิดเชิงบริหารขั้นพื้นฐานที่เด็กปฐมวัยควรได้รับการพัฒนาและฝึกฝนให้เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน หากเด็กไม่ได้รับการพัฒนาสมองส่วนหน้าซึ่งเป็นสมองที่ทำให้เกิดทักษะการคิดเชิงบริหารนี้ อาจส่งผลต่อทักษะด้านความจำ ไม่สามารถอดทนรอได้ การเรียนรู้ด้านภาษา การคำนวณ ความจำในรูปแบบภาพและเสียงทำได้ไม่ดี และมีสมาธิในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวค่อนข้างน้อย (Plitponkarnpim, 2018; Diamonds, 2013) อีกทั้งไม่สามารถควบคุมตนเองได้ อารมณ์ร้อน รอคอยไม่เป็น สมาธิสั้น วอกแวกง่าย และในระยะยาวอาจส่งผลเสียต่อการเรียน การทำงาน การอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ตามมา ยิ่งไปกว่านั้นอาจนำไปสู่โรคสมาธิสั้น ย้ำคิดย้ำทำ ซึมเศร้า (Chutabhakdikul, 2017) ดังนั้นการพัฒนาทักษะการคิดเชิงบริหารตั้งแต่ปฐมวัยจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในอนาคตเพื่อกำกับตนเองไปสู่ความสำเร็จ และเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะอื่น ๆ ในชีวิตได้อีกมาก (Thai Health Promotion Foundation, 2018)

ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กที่สุดและมีบทบาทสำคัญในพัฒนาการของเด็กในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านทักษะทางสังคม อารมณ์ และการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีผลเชิงบวกอย่างมาก เนื่องจากในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน เช่น การอ่านหนังสือร่วมกัน กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ส่งผลให้เด็กมีทักษะการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และมีความพร้อมต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียนมากขึ้น (Epstein, 2018) นอกเหนือจากการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผู้ปกครองสามารถจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยอย่างเช่น การเล่านิทาน การจัดกิจกรรมศิลปะแบบเน้นกระบวนการ (Process Art) (Thai Health Promotion Foundation, 2018) จะเกิดขึ้นเมื่อเด็กสามารถจดจำและสมมติรูปแบบและของเล่นต่าง ๆ ในขณะที่ไม่มีของเล่นชิ้นนั้นอยู่ เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากโดยเริ่มจากกับตนเอง กับวัตถุโดยการสัมผัสพัฒนาการทางด้านจะพัฒนาควบคู่ไปกับพัฒนาการทางด้านสติปัญญา (Bualuang, 2014)

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในด้านการศึกษาเนื่องจากมีการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีส่วนทำให้เด็กมีความสามารถในการเรียนรู้มากขึ้น และเป็นหัวใจพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาเด็กในด้านสุขภาพด้วย (Kovács, Kovács, Bacskai, Békési, Oláh & Pusztai, 2022) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองสามารถเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ เช่น การสนับสนุน

การเรียนรู้ที่บ้าน การมีส่วนร่วมกับครูและโรงเรียน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุตรหลาน การเรียนรู้ที่บ้านผู้ปกครองมีส่วนสนับสนุนโดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งอาจรวมถึงการช่วยทำการบ้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน หรือกิจกรรมที่สามารถทำร่วมกัน ทำให้เด็กได้มีส่วนร่วม และเกิดความอยากรู้อยากเห็นลงมือทำ ถือเป็นการส่งเสริมการพัฒนาทางปัญญาและทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ (Epstein, 2018) และเพื่อเป็นการให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน โรงเรียนอาจจะใช้การเสริมแรงบวกซึ่งประกอบด้วยการให้รางวัล การสะสมผลงานเพื่อแลกกับของ การให้คำชมเชย ตามแนวคิดของ Skinner เป็นการกระตุ้นเพื่อให้ผู้ปกครองพึงพอใจและเข้าร่วมกิจกรรมซ้ำได้อีก (McLeod, 2023)

โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ Epstein ที่เป็นการให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาการเรียนรู้ และสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้ที่บ้าน เป็นการให้ข้อมูลและจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่บ้านได้ อีกทั้งการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างมีประสิทธิภาพด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองที่หลากหลาย รวมถึงการให้คำแนะนำจากครูเกี่ยวกับการดูแลเด็ก (Epstein, 2018)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูปฐมวัยที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กในช่วงอายุ 3 – 5 ปี ในสถานรับเลี้ยงเด็กพัฒนาเนอสเซอรี่ เล็งเห็นความสำคัญของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารที่บ้าน จึงสนใจศึกษาผลโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัย

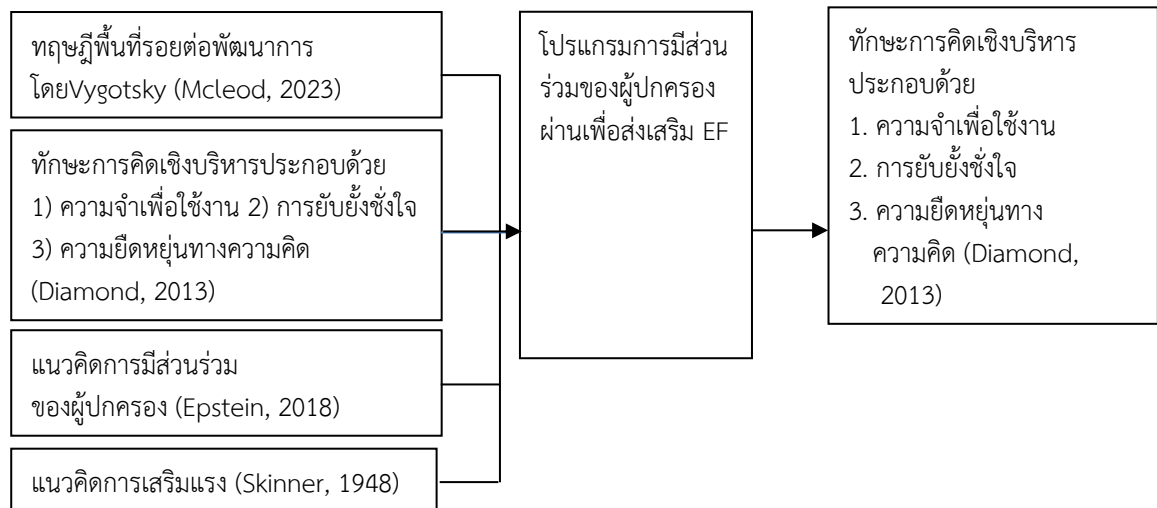
โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

การใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัยหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัย

กรอบแนวคิดวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย เด็กที่มีอายุ 3 - 5 ปี ที่ลงทะเบียนเรียนอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กพัฒนาเนอสเซอรี่ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 คน และ พ่อ หรือ แม่ หรือ ผู้ปกครองที่ต้องการส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารให้ลูกที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีพื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร (Line OA) จำนวน 10 คน โดยใน 1 ครอบครัว มีสมาชิก 1 คนที่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับเด็กเป็นผู้ตอบแบบประเมิน ผ่าน Line OA ที่ได้ลงทะเบียนไว้ และทั้งนี้ผู้ปกครองของเด็กทั้ง 10 คน ยินยอมให้เด็กในความดูแลเข้าร่วมในงานวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรจัดกระทำ คือ โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และตัวแปรตาม คือ ทักษะการคิดเชิงบริหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ดำเนินการสร้างและประเมินคุณภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เพื่อกำหนดขั้นตอน และสร้างโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่สามารถให้ผู้ปกครองทำร่วมกับเด็กได้ที่บ้าน เป็นโปรแกรมที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดเชิงบริหาร ประกอบด้วย การแนะนำรูปแบบโปรแกรมฯ บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง ความหมายและความสำคัญ of ทักษะการคิดเชิงบริหาร และชุดกิจกรรม 4 ชุด ประกอบด้วย 1) กิจกรรมมาจัดกระเป๋ไปโรงเรียนกัน 2) กิจกรรมศิลปะรอบตัว 3) กิจกรรมมาทำงานบ้านกันเถอะ 4) กิจกรรมเสียงและตัวเรา โดยออกแบบให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็กที่มีอายุ 3 - 5 ปี

1.2 นำโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของจุดประสงค์การเรียนรู้

1.3 นำโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา ความเหมาะสมของการจัด ประสบการณ์ และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.0 โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้เพิ่มระยะเวลาในการทำกิจกรรม และผู้วิจัยได้ปรับ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.4 นำโปรแกรมฯไปใช้ในการดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

2. แบบประเมินพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือเพื่อพัฒนาทักษะ การคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย มี 12 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อความที่ระบุถึงทักษะการคิดเชิงบริหาร ในเด็กปฐมวัย 3 ด้าน คือ ด้านความจำเพื่อใช้งาน ด้านการยับยั้งชั่งใจ และด้านความยืดหยุ่น ทางความคิด แต่ละด้านมี 4 ข้อ มีคะแนนเต็ม 36 คะแนน

2.2 นำแบบประเมินพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหาร สำหรับเด็กปฐมวัย เสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

2.3 นำแบบประเมินพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารสำหรับปฐมวัยเสนอ ต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความสอดคล้อง โดยมีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.0 โดยผู้เชี่ยวชาญไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.4 นำแบบประเมินทักษะการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัยไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัย มีการดำเนินตามขั้นดังนี้

3.1 ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือประเมิน ความพึงพอใจของผู้ปกครองทำให้ได้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ประกอบด้วย ตอนที่1 การประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบ การดำเนินการของโปรแกรมฯ และตอนที่ 2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรม ของโปรแกรมฯ โดยทั้ง 2 ตอน มีคำถามตอนละ 7 ข้อ เป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนระดับคะแนน 5 ระดับ

3.2 นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมฯ เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง ความเหมาะสม

3.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมฯ เสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.0 โดยผู้เชี่ยวชาญไม่มีข้อเสนอแนะ

3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครอง ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการติดต่อประสานงานกับกลุ่มผู้ปกครองของเด็กกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน เพื่อเชิญเข้าร่วมประชุมออนไลน์ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมฯ

2. นำแบบประเมินพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัยมาทำการประเมินก่อนการทดลอง (Pre - test) ใช้โปรแกรมฯ

3. ดำเนินการให้ผู้ปกครองใช้โปรแกรมฯ และให้ผู้ปกครองสังเกต บันทึกพฤติกรรมของเด็กในการทำกิจกรรมทุกครั้ง และทำแบบประเมินทักษะการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย เป็นลักษณะแบบประเมินด้วยวิธีการสังเกตทุกสัปดาห์หลังจบกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์

4. เมื่อดำเนินการจัดประสบการณ์ครบตามโปรแกรมฯ ผู้วิจัยประเมินพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง (Post - test)

5. นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมฯ ให้ผู้ปกครองทำหลังจากจบโปรแกรมฯ และบันทึกผลการประเมิน

6. นำผลจากแบบประเมินพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองมาวิเคราะห์สรุป และรายงานผลการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโปรแกรมฯ ด้วย ค่าเฉลี่ย (μ)

ผลการวิจัย

ผลคะแนนพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารที่ได้จากแบบประเมินพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้โปรแกรมฯ ตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้โปรแกรมฯ

เด็กคนที่	คะแนนก่อนการใช้ โปรแกรมฯ (Pretest) 36	คะแนนหลังการใช้ โปรแกรมฯ (Posttest) 36	คะแนนต่าง D	คะแนนสัมพัทธ์ GS
1	30	36	6	100%
2	27	33	6	66.67%
3	36	36	0	0
4	33	36	3	100%
5	36	36	0	0

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เด็กคนที่	คะแนนก่อนการใช้ โปรแกรม (Pretest) 36	คะแนนหลังการใช้ โปรแกรม (Posttest) 36	คะแนนต่าง D	คะแนนสัมพัทธ์ GS
6	12	21	9	37.50%
7	36	36	0	0
8	36	36	0	0
9	30	36	6	100%
10	33	36	3	100%

จากตารางที่ 1 ซึ่งแสดงผลการประเมินทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัยก่อนการใช้โปรแกรมฯ พบว่า มีเด็ก 1 คนที่ได้คะแนนต่ำที่สุดคือได้ 21 คะแนน จาก 36 คะแนน และมีเด็กจำนวน 4 คนที่ได้คะแนนเต็มซึ่งก็เป็นคะแนนสูงสุดคือ 36 คะแนน หลังการทดลองมีเด็ก 1 คนที่ได้รับคะแนนต่ำที่สุดคือ 20 คะแนน และมีเด็ก 7 คนที่ได้คะแนนเต็มซึ่งเป็นคะแนนที่สูงที่สุดคือ 36 คะแนน และมีผลต่างก่อนและหลังการจัดโปรแกรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัยผ่านกิจกรรม มากที่สุด 15 คะแนน และมีผลต่างน้อยที่สุดคือ 0 คะแนน มีเด็กคนที่ 3 5 7 และ 8 ที่ได้คะแนนก่อนและหลังการทดลองเท่ากัน และพบว่า มีเด็กได้คะแนนสัมพัทธ์ร้อยละ 100 มีจำนวนเด็กทั้งหมด 4 คน คือเด็กคนที่ 1 4 9 และ 10 ที่มีพัฒนาการในระดับสูงมาก มีเด็ก 1 คน (คือคนที่ 2) ที่ได้คะแนนสัมพัทธ์ร้อยละ 66.67 ซึ่งมีพัฒนาการอยู่ในระดับสูง และมีเด็ก 1 คน (คนที่ 6) ที่ได้คะแนนสัมพัทธ์ร้อยละ 37.50 ซึ่งมีคะแนนพัฒนาการระดับปานกลาง และมีเด็ก 4 คน (คือ คนที่ 3 5 7 และ 8) ที่มีคะแนนสัมพัทธ์ร้อยละ 0 คือพัฒนาการไม่ได้เปลี่ยนแปลงเลยเนื่องจากเด็กทำคะแนนได้เต็มทั้งก่อนและหลัง

ตารางที่ 2 ผลคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทักษะการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย
ก่อนและหลังได้รับโปรแกรมฯ โดยรวม

N=10

	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ก่อนการใช้โปรแกรมฯ	36	30.20	9.40
หลังการใช้โปรแกรมฯ	36	34.10	5.04

จากตารางที่ 2 พบว่า เด็กมีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัยโดยรวมหลังได้รับโปรแกรมฯ (34.10) สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมฯ (30.20)

สำหรับผลการประเมินความพึงพอใจต่อโปรแกรมฯ ซึ่งมี 2 ตอน โดยตอนที่ 1 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการดำเนินการซึ่งประกอบด้วยการประชุมสัมพันธ์ ความเหมาะสมของระยะเวลา การให้คำแนะนำ ความเหมาะสมของกิจกรรม การเข้าถึงและการสื่อสารและรูปแบบการเสวนา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.30 จากคะแนนเต็ม 35 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และตอนที่ 2 ผู้ปกครองประเมินความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมของโปรแกรมฯ โดยรวมทุกชุดเท่ากับ 34.60 จากคะแนนเต็ม 35 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลวิจัยที่พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้ใช้โปรแกรมฯ มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารโดยรวม และ รายด้านหลังการใช้โปรแกรมฯ สูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมฯ เนื่องจากกิจกรรมในชุดโปรแกรมส่งเสริมให้เด็กได้คิด ใช้ความจำอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ รวมถึงกระตุ้นให้เด็กยับยั้งชั่งใจ และการยืดหยุ่นทางความคิด โดยเด็กต้องจดจำรูปแบบการทำกิจกรรมในแต่ละชุดกิจกรรมและนำมาปฏิบัติในครั้งถัดไปได้ถูกต้อง ลักษณะกิจกรรมมีหลายขั้นตอนที่เด็กต้องมุ่งมั่น จดจ่อทำจนสำเร็จ และสามารถอธิบายรูปแบบวิธีการที่ตนเองทำได้ สามารถยับยั้งตนเองไม่ให้ไปเล่นของเล่นหรือทำอย่างอื่นได้ดีมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Thanomchat (2023) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นฐานเพื่อส่งเสริมการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี โดยลักษณะของชุดกิจกรรมเป็นโดยใช้เกมเป็นฐาน พบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมเด็กมีผลการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมและมีการคิดเชิงบริหารเพิ่มมากขึ้น

นอกเหนือจากโปรแกรมฯ ที่ผู้วิจัยออกแบบให้เด็กได้สัมผัส และใช้ความคิดความจำแล้ว โปรแกรมฯ ดังกล่าวยังเป็นโปรแกรมฯ ที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ โดยผู้ปกครองใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิด และทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารทั้ง 3 ด้านตามที่ผู้วิจัยแนะนำ ในขณะที่ผู้ปกครองทำกิจกรรมกับเด็ก และเด็กทำกิจกรรมเสร็จ ผู้ปกครองต้องให้แรงเสริมบวกที่เป็นการกล่าวชื่นชมที่ตัวเด็กและผลงานที่เด็กทำ เมื่อผู้ปกครองทำกิจกรรมครบแล้ว ผู้ปกครองจะได้รับดาวเพื่อสะสมแลกกับของรางวัล สอดคล้องกับการศึกษาของ Thohinung, Rojanaprasert & Sritakaew (2023) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมการส่งเสริมพฤติกรรมการจัดกิจกรรมของผู้ปกครองต่อทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความพร่องของทักษะการคิดเชิงบริหาร พบว่า เด็กมีพัฒนาการทักษะการคิดเชิงบริหารพื้นฐานดีขึ้นทั้ง 3 ด้านเมื่อใช้โปรแกรมฯ ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดเชิงบริหาร

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้**

1. ควรเพิ่มระยะเวลาให้ผู้ปกครองสามารถส่งคลิปบันทึกผลการทำกิจกรรมออกไปหรือเวลาในการทำกิจกรรมเพิ่มขึ้น 10 – 15 นาที
2. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ไม่ได้มาจากเด็กโดยตรง จะต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครองให้ชัดเจนในเรื่องการทำกิจกรรม ขั้นตอนในการทำ รูปแบบของการบันทึกคลิปวิดีโอ และการทำแบบประเมินฯ ให้ละเอียด สอบถามผู้ปกครองเป็นระยะถึงปัญหา อุปสรรคในการทำแต่ละกิจกรรม รวมถึงการตอบคำถามผู้ปกครองในแต่ละครั้งให้ละเอียดครบถ้วน
3. การจัดกิจกรรมควรมีสื่ออุปกรณ์ที่เพียงพอและมีความหลากหลาย เพื่อให้เด็กทุกคนได้เลือกแล้วนำไปทำกิจกรรมได้เองที่บ้าน และช่วยให้เด็กมีจินตนาการได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัยที่มีต่อทักษะการคิดเชิงบริหารของเด็กปฐมวัยในด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านการควบคุมอารมณ์ การวางแผนและดำเนินการ การริเริ่มลงมือทำ ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น
2. ควรพัฒนาและศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ หรือ ทักษะอื่น ๆ ของเด็กปฐมวัย เช่น ผลของการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ทางอารมณ์และสังคม (SEL) ของเด็กปฐมวัย ผลของการใช้โปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย เป็นต้น

References

- Bualuang, S. (2014). *phon khōng kanchai kem kan lenklang chæng thi mi to phruttkam ruammū khōng dek pathommawai* [effect of using outdoor games on preschool children's cooperative behaviors]. Master's thesis. Rajamangala University of Technology Thanyaburi.
- Chutabhakdikul, N. (Ed.). (2017). *kanphatthana læ ha kha ken mattra than khruangmū pramoen kan khit choeng boihan nai dek pathommawai* [Tool Development and Evaluation Criteria for Assessment of Executive Function in Early Childhood]. Nakhon Pathom: Institute of Molecular Biosciences, Mahidol University.
- Diamond, A. (2013). Executive functions. *Annual Review of Psychology*. 64, 135-168. Retrieved from <https://www.annualreviews.org/content/journals/10.1146/annurev-psych-113011-143750>

- Epstein, J. (2018). **School, family, and community partnerships, student economy edition: Preparing educators and improving schools**. Routledge.
- Fan & Chen. (2001). Parental involvement and students' academic achievement: A meta-analysis. **Educational Psychology Review**. 13, 1-22.
- Kovács, K., Kovács, K. E., Bacskai, K., Békési, Z., Oláh, Á. J. & Pusztai, G. (2022). The effects and types of parental involvement in school-based sport and health programs still represent a knowledge gap: A systematic review. **International journal of environmental research and public health**. 19(19), 128-59.
- Kuptasoonporn, S. (2004). **kānsuksā khwāmchūāman nai ton'ēng khōng dek pathommawai thī dai rap kānchat prasopkān kānlalēn phūmbān khōng Thai** [The study of Preschool Children's Self Confidence Through Thai Game Experience]. Master's thesis. Srinakharinwirot University.
- McLeod, S. (2023). **Vygotsky's Zone of Proximal Development**. Retrieved from <https://www.simplypsychology.org/zone-of-proximal-development.html>
- Plitponkarnpim, P. (2018). **lī yong lūk yāngrai haidai EF** [How to raise children to have EF]. Bangkok: Amarin printing and publishing.
- Rakluek. (2018). **thaksa samōng EF khū'arai** [Executive function]. Retrieved from <https://www.rlg-ef.com/ทักษะสมอง-ef-คืออะไร/>
- Seamkhumhom, D., Nookong, A., Rungamornrat, S. & Chutabhakdikul, N. (2019). **patchai thī mī khwāmsamphan kap kān khit choēng bōrihān khōng kok 'on wai rian** [Factors related to executive functions in preschool-aged children]. **Journal of Thailand Nursing and Midwifery Council**. 34(4), 80- 94.
- Skinner, B. F. (1948). 'Superstition' in the pigeon. **Journal of Experimental Psychology**. 38(2), 168–172.
- Srichan, J. & Tilkarayasurp, S. (2021). **phonkrathop chāk kānchai samātfōn nai dek pathommawai: botbāt khōng phayabān nai kān chuailuā duāē** [The effect of smartphone usage in early childhood: nursing role]. **Journal of MCU Nakhondhat**. 8(10), 114– 124.
- Thai Health Promotion Foundation. (2018). **khūmū phatthanā thaksa samōng EF Executive Functions samrap khū pathommawai** [EF Executive Functions program for early childhood teacher]. Bangkok: Matichon.

Thanomchat, W. (2023). k̄nphatthanā chut kitchakam k̄nr̄ianrū dōi chai kēm pen thān phūa songsoēm k̄n khīt choēng bōrihān sō rap dek pathommawai nai chāngwat Chanthaburī [The development of learning activity package by using game-based learning for promoting executive function for early childhood in Chanthaburi province]. **Journal of Education Thaksin University**. 24(1), 44-56.

Thohinung, U., Rojanaprasert, P. & Sritakaew, N. (2023). phon khōng prokr̄ēm k̄n songsoēm phruttikam k̄nchat kitchakam khōng phū pok khōng tō thaksa k̄n khīt choēng bōrihān khōng kok 'on wai rian thī mī khwām phrōng khōng thaksa k̄n khīt choēng bōrihān [The Effects of Promoting Parental Activity Organizing Behaviors on Executive Function (EF) among Preschool Children with EF Impairment]. **Journal of The Royal Thai Army Nurses**. 24(1), 70-79.